

մեզ կը թուի լաւագոյն խոստումն նաեւ Հայաստանի պատմական ապագայ բախտին վերաբերմամբ: Տուրգենեւի խօսքերը փոխանցելով՝ մենք կրնանք ըսել հաստատ

համոզմամբ. «Անկարելի է չհաւատալ, որ այսպիսի բանաստեղծութիւնը մեծ ապագայ ունեցող ազգի մը տրուած չըլլայ»:

Թրգտ. ուսերէնէ

Հ. ՅՈՎՍԷՓ Վ. ՄԱՐԿԱՐԵԱՆ ՎԱՆՈՐԻ ԲՐԻՍՏՈՎ

ԱՐՏԱՍՈՒԱՅ ԵՐԿՐԷՆ

ԱՐԱՅԻՌՈՅ անապատին կիզիչ արեւը դեռ չէ կրցած ցամբեցնել տարագիր Հայուն թափած արցունքն ու արիւնը, Հանրութեան մը տիեզերաթունդ հառաչանքը, ահաւոր տեսարաններ, բնութեան անսովոր զայրութիւն խառնուած կու գան յաւերժօրէն բողոքելու երկնի և երկրի՝ դժոխային ողբերգութեան մը դէմ:

Չախջախուած կմախքներու անվերջ կարաւաններ երկարած են անապատի խորերէն մինչև հայրենի լեռներու ձիւնապատ կատարները: Բովանդակ փոքր Ասիան ողողուած է հայ նահատակներու արիւնէն. անոր ամէն մէկ բոյս կամ ծաղիկ, կամ ափ մը հող մեզ համար համբուրելի նշխար է: Չկայ հոն գիւղ մը կամ տնակ մը՝ որ վկայ չըլլայ նահատակ հայուն դիւցազնական մահուան և վերապրող որբին անվհատ կորովին:

Հալած մաշած իրրև ստուերներ, թափառական՝ տաք անապատներուն մէջ, սակայն ազնիւ և աննկուն հայկական արիւնը երակներուն մէջ՝ անձկանօք սպասեցին Հայկական Չատիկին: Շատերն անթեղելով իրենց սրտերուն մէջ ապատութեան տուշտ, բողոյսը՝ փակեցին կարօտալից աչքերունին լաւագոյն Ձատիկի մը հասնելով:

Աւաղ, շատ քիչներուն տրուած էր ահաւոր Տէր — Չօրէն դառնալ դէպ ի անմարդածայն հայրենիքը, գէթ սրտակից շունչ մը կամ զով համարյո՞ւ մ'առնելու իւր այրած ճակտին: Կմախքներու անվերջ կարաւաններ գտան: Վոսփորէն անդին հայուն Տէր—Չօրն է:

Կոռնկներն իսկ տխուր, տրտում մեկնած են Հայաստանի անիւնացած երդիքներէն: Մարգերու մէջ ծաղիկները կը բացուին՝ առանց զեղազուարճ հայ մանուկին:

Հալած մաշած իրրև ստուերներ, թափառական տաք անապատներուն մէջ...

Այն վեհապանծ քաղաքները ուր երբեմն սուրն երբեք խոնարհած չէր դառնար, Սիւր, Ատանան, Տիգրանակերտը, Վանն ու Չէթունը, այժմ անծայր դամբարաններ, սպիտակ շիրիմներ են, կանգնուած Հայ կմախքներէ: Անոնց նուիրական

հանգիստը դեռ կը խոռվին անապատի ոռնացող բորենիները:

Հայ արիւնոտ տարեգրութիւնը հպարտութեամբ պիտի արձանագրէ Արարայի պէս անուն մը, ուր առիւծներ կը հանգչին, և Խղեսիոյ բուռ մը հայութեան դիւցազնական կոխը, ուր իրենց ցեղին անդիմադրելի կորուր ջոյց տուին: Ահա անոնց սրբազան կմախքները, որ փո-

զարդարեց հայրենիքը խորհրդանշող նաբօտներով, և զոհութեան ձայներ ամէն լեզուով երկրէ երկինք բարձրացան: Սակայն Հայկական կարմիր Չատիկը դեռ չերեցաւ հայրենի կանաչ մարգերու վրայ, կապոյտ երկնքի տակ, որ մենք ևս կարմիր-կանաչ-կապոյտ նարոտ կապէինք: Քանի ներ այդ յուսով լեցուած դարձան իրենց ցաւատանջ հայրենիքը, բայց զժբախտու-

«... Հայաստանի մարգերու մէջ ծաղիկները կը բացուին առանց գեղազուարճ հայ մանուկներ...»
(Գասպէլ Կամսուջոյ. — Հայ Որբունիները)

դոցներու մէջ ցիրուցան, ինկած էին կարկտահար նռնենեաց պէս և վերապրող սիրելեաց ձեռքով հաւաքուած՝ արցունքով լուացուած կը մնան ազգի և իրենց սիրելեաց՝ միակ նուիրական յիշատակ, և արդար ըողոց մը անարդար սրտերու դէմ:

Մեր ճակատագիրը արեամբ զրուած է. մենք պէտք է կրենք և ապրինք, ապրինք որ կրենք:

Զինադադարն եկաւ. խնդացին շատ ազգեր. յաղթող, յաղթուող իւր կուրծքը

թիւնը գիրենք կրկին հալածեց: Մեր ցաւերն աւելի դառն նորոգուեցան, սրտառուչ Հաճընը տարիներով կը լացնէ ամբողջ Հայութիւնը: Տարագրութեան սարսափելի զոց տեսարանները բացուեցան մեր յուսով յղփացած աչքերուն առջև, և անաւոր Թշուառութիւնը ճնշեց զմեզ վայրկեան մը:

Հայ տարեգրութեանց ամենէն աւելի կարմիր Թուականն էր 1918ը թերեւ աւելի քան 1915ը, յորում սկսած էր

«... ահա անոնց սրբազան կմախքները՝ որոնց փողոցներու մէջ սիրուցան ինկած էին կարկտաւոր նոննեկաց պէս...»

«... Քանի՜նք բազմաթիւ յուսով լեցուած զարման իրենց ցաւատանձ հայրենիքը, բայց զմթախութիւնը զիրենք կրկին հաւածեց...»
(Հալէպ. – Նաոնքիլով հայաստան կը դառնամ կրկին գաղթելու Ռամար)

անագորոյն սուրը և դիւական ծրագիր մը առաջնորդել անմեղ և խաղաղ ժողովուրդ մը դէպ ի թշուառութեան անդունդը... Այդ թուականին ազգն զգաց իւր աղէտին խոր դառնութիւնը. ցնցուեցաւ Արարատ, իւր որդւոց ողբերէն:

աննկուն կորովով յաղթեցին ամենազառն չարակրութեանց իսկ ու խոյս տուին դժոխքէ մը:

Ատեկութիւնը իւր երկաթեայ զրշով զրոշմած է անոնց ճակտին վրայ Անսահման բռնաստրիւն: Սակայն այդ փոքրիկ մարած

«... Ատեկութիւնը իւր երկաթեայ զրշով զրոշմած է անոնց ճակտին վրայ Անսահման բռնաստրիւն...»
(Հայէպ. — Վոյր որրուհիներ *)

Դնողազուրկ գառնուկներ, որդեկորոյս մայրեր՝ հերարձակ և բոկոտն տաք աւազին վրայէն՝ իրրե կայծերու վրայ ցատկաւոր աւրի և եռանդուն նահատակներ՝ իրենց ցեղին յատուկ, անյաղթ և

աչքերը մեծ խորհուրդ մը, զօրութիւն մը կը պարփակեն իրենց մէջ. ո՞վ որ հայ է՝ նա միայն գիտէ կարդալ պիտի ապրիմի հաստատուն կամըր, ըլլայ խորին հրատապ անապատ, ըլլայ և դառն պանդխտութիւն,

- * 1. Աղւնի Պէտտեան. - 2. Աղւնի Ստուրեան. - 3. Արաքի Ստուրեան. - 4. Արտահակ Ղազարեան. - 5. Գուսաֆ Քիւլենեան. - 6. Երանուկի Պուլստըզեան (վերջ եկած է). - 7. Զարուհի Գըրմըզեան. - 8. Էլիքի Ստեփանեան. - 9. Թամազ Սարգսեան. - 10. Իսկուհի Թաստեան. - 11. Կիւլենիա Սեդրակեան. - 12. Հոփսիսէ վարձպետեան. - 13. Մարի Շամեան? - 14. Մարիամ Յարութիւնեան. - 15. Մարգրիտ Գալսեան. - 16. Մարիամ Զուլալեան (վերջ եկած է). - 17. Մարիամ Թաստեան. - 18. Մարիամ Արշէնեան. - 19. Նազիկի Քէշիշեան. - 20. Նուարդ Մակեան (վերջ եկած է). - 21. Շուրիկի Լոնկեան. - 22. Ովսանեան Աւետիսեան. - 23. Սառա Պաղըրճեան. - 24. Սառա Հանկէնեան (Պալեան). - 25. Սըբուհի Պալաւեան. - 26. Սուլթան Նապոստեան. - 27. Սուլթան Շապոսեան. - 28. Վարդանայ Սաղունեան. - 29. Ֆէհմէ Համաճեան. - 30. Եսթեր Թովմասեան. - 31. Մարիամ Սահակեան. - 32. Մարիամ Յովսէփեան. - 33. Մարիամ Սահակեան. - 34. Ֆէհմէ Քիւլիսանեան:

«... ո՛վ որ հայ է՝ նա միայն զեռէ կարգաւ պիտի ապրի մի հաստատուն կամքը...»
(Հալէպ. — Կոյր որբուհիներ մաղ կը ձիւսնո՞ն):

«... մեղական փութկոտ զուգուրանցներու մէջ...»
(Գասդէլ Կամտոլֆոյ. — Տիրամ Գէյ Նորատունկեամ
և Խսկեմտեքեամ վարդ. որբուհիներու մէջ)

ես զայն գիտեմ զըստիս վերածել հայ
հաննարիս հրաշագործ զօրութեամբը: Հա-
յուն արմատը երկրիս խոր կեդրոնն է.
անոր տանիքը կապոյտ երկինքն է. դա-
բաւոր բիրտ սուրբ կը բթնան, բայց
ոչ երբեք հայը երկրէս կ'անհետանայ.
Նման ենք այն հսկայ ծառերուն՝ որ
անգույթ կացնով իւր բունէն կտրուելով
իսկ՝ նոր բնութեան առոյգ և անթիւ ըն-
ծիւղներ կու տայ կրկին:

Արցունքով ողողեցին մեր հարց մեր
երկիրը. արցունքով և քրտինքով մեզ ժա-
ռանգութիւն թողուցին՝ զայն կրկին ծաղ-
կեցնել:

Հայուն գեղեցիկ ապագան է իւր սե-
րունդին ցանկալի բեկորները հաւաքել, քո-
վէ քով բերել հայրենի անոյշ յարկի մը տակ.
մեղական փութկոտ զուգուրանքներու մէջ
մեծցնել այնքան դառն կերպով դաժան
բախտէն զարնուած այդ փոքրիկ՝ բայց
Մեծ Հայերը:

Ամէն հայու համար սրբազան և էական

պարտք է հայր ըլլալ որբին. իւր սրտին մէջ շինել անոր խնամոց լաւագոյն որրա-

«... Ամեն հայու համար սրբազան է էական պարտք է հայր ըլլալ որբին...»

(Գասդէլի կամոտովճոյ. — Դսկեմտեքեամ վ. Որբունիներու մէջ)

նը: Երանի անոնց՝ որ այս ամենավեհ ըզգացմամբ լեցուած՝ գործեցին անձնանուիրարար, թափանցելով ամենախոր անա-

պատներն իսկ. վայրենիներու ձեռքէն կորզեցին թշուառ որբը, ամօթխած հայուհին. անոնք են ճշմարիտ հայեր, անոնք են մեծ հայեր:

Մեծ զիւցազնութենէ մ'աւելի վեր է և հրապուրիչ թշուառի մը հանդէպ ցուցուած ու է զթութիւն, թէպէտ և այն՝ շատ անգամ ծածուկ է, սակայն մանուշակի նման իւր անոյշ բոյրն ունի սրտեր առ ինքն գրաւելու: Մեր թշուառութիւնը անսահման է, և հսկայ ուժ մ'ալ զմեզ ոտքի չի կրնար կանգնել: Եթէ լըուած և խաբուած զմեզ դաւանանող կեղծ բարեկամ ձեռքերէ նիւթական ցաւին հետ բարոյական ցաւն ալ կ'ունենանք՝ սակայն մենք յուսով կը լեցուինք երբ կը նայինք հայ որբուկին վրայ՝ որ միակ կարող տարրն է մեր ազգը դարձնալ վերականգնելու: Ոչ մէկ ազգ կրնայ զմեզ փրկել մեր դարաւոր ցաւերէն՝ եթէ ոչ մենք զմեզ, երբ գիտանանք մեր ուժերէն օգուտ քաղել և միապիտ մեր աւերակները շինել ջանալ: «Յուսական նուրբ հանճար և գերմանական հզօր կամք ունին Հայերը» ըսած է Եւրոպացին՝ յարգելով այս մեր ցեղային յատկանիշները իրարու մէջ. սիրոյ զօղը մեզ պիտի պարզէ և նախկին դրախտավայրն Հայաստանն կը լսեն պատուհանիս տակ զուարթաձայն թռչնիկի նման ճուղղինը որբերու, և սիրտս յուզմամբ կը լեցուի,

«... յուսով կը լեցուինք, երբ կը նայինք հայ որբուկին վրայ, որ միակ կարող տարրն է մեր ազգը կրկին կանգնելու համար...»
(Ղեմետիկ. — Միխիթարեանց որբերու Արիմներ մարզանքի մէջ)

«... գեղեցիկ բնութեան ծոցը, ազատ երկնքի տակ...»

(Գասդէլ Կամտուֆոյ գիւղը և Ալպամոյի լճակը)

«... Ո՛հ, գթութեան շէնք, Թերեա աւելի հրապուրել և զգայացունց՝ քան գթութեան քոյրը վատող սէրը...»

(Գասդէլ Կամտուֆոյ. — Որբուհիներու բնակարանը)

կը հարցնեմ ես ինձ: Մենք աւելի երջանիկ ենք որ անմեղ թշուառներ կ'երջանկացընենք, թէ անոնք՝ որ անցեալը մոռցած հայրենի տան անոյշ գուրգուրանքները կը վայելին գեղեցիկ բնութեան ծոցը՝ ազատ երկնքի տակ՝ սիրող սրտերու մէջ:

Ո՛հ, գթութեան շէնք, Թերեա աւելի հրապուրել և զգայացունց՝ քան գթութեան քոյրը վատող սէրը:

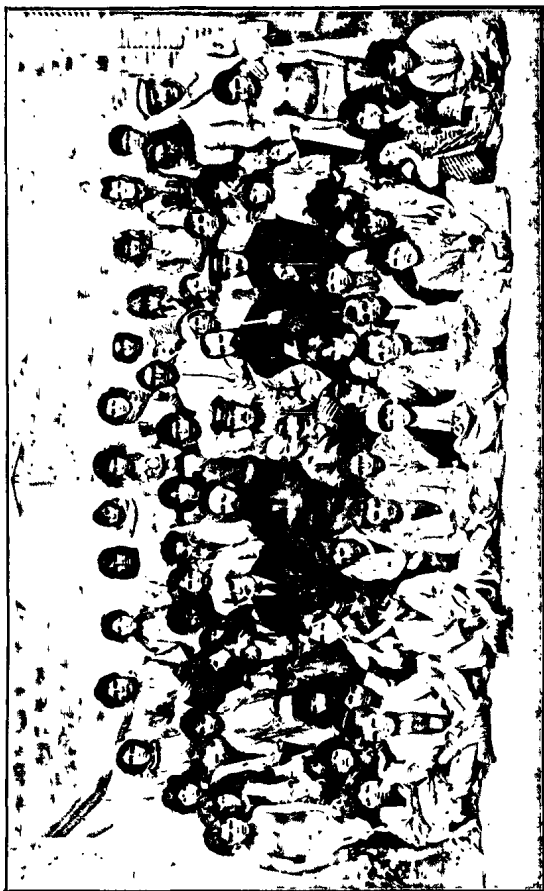
Դրանք է արդեօք Աստուած երկրիս վրայ այնքան վեհ առաքինութիւն մը՝ քան անմեղ թշուառին հանդէպ սէրը: Անտարակոյս ինքն ալ երկնքէն իւր գթառատ Աչքը չի բաժնեք որբուկին վրայէն:

Եւ մենք ուրախ ենք հիւրընկալելու մեր պարբերականին մէջ այդ քաղցր տեսարաններէն զոմանս, ուր գթութիւնը և թշուառութիւնն՝ երկու անբաժան ցաւազին քոյրեր՝ միասին լուսանկարուած են:

Ոչ այնքան այդ տեսարաններով մեր ընթերցողներուն նոր և հետաքրքրական նիւթ մ'ուզեցինք մատակարարել՝ որքան անտեսմով արթնցնել հասարակութեան սրտին մէջ հին և անմեռ սէրը դէպ ի այդ անմեղ զոհերը:

Այդ անմեղներուն ճակտին վրայ թէպէտ առեղծուածային տաժանքի մը պատմու-

Թիւնը կը կարդանք, բայց և անոնց՝ աւելցնելու, շատերուն յաւէտ մարած բիւրերուն ներքը, այն սև օրը՝ որ իրենց լոյսը մարեց, մէջ կայ դարձեալ զօրեղ կենդանութիւն և սոչորող ծարաւը՝ դէպ ի յաւերժ կոր-

«... որ զԹուրքիանը և թշուառութիւնը՝ երկու անբաժան ցաւալին քայրէ՝ միասին լուսանկարուած են ...»
(Հալէպ) — Հաւաքուած տալիսգիր կրկեռ ողբիկ)

մը, վերապրումի վառ տենչը, ինքնօգնութեան տիպարը:

Ջութակներու ձեռքով կը խօսին այդ ցմիշտ թշուառ կոյրերը տեսնողին սրտին հետ, և հայկական մեղամաղձ մեղեդիով

սուած լոյսը:

Մատաղահաս աղջիկներ, կայտառ մանչուկներ Հայաստանի դաշտերէն խլուած անգութ մանգաղէն, Թափառական՝ օտար երկիրներու տակ, միայն անձնանուէր

պահապան հրեշտակներու զթուլթեան բազ-
կաց մէջ կը գտնեն իրենց խոցուած սրտին
սփոփանքը:

Բայց երանի՜ թէ ցաւն ու արցունքը
դադրած ըլլար: Դեռ անոնցմէ քանինե-

ցաւատանջ մահով մը որ պիտի խաւա-
րեցնէ հայուն երկնքին վրայ պլպլացող
յուսալից աստղեր:

Երանի՜ թէ անոնց լարաբեկ քնարը
այլևս չլսեցնէր մեզ իր մեղամաղձիկ

«... յաւա մարտ բերքուն մէջ կայ զարմալ զօրեղ կենդանութիւն մը, վերապրումի վառ տենչը ինքնօգնու-
թեան տիպարը...»

(Հալէպ. — Կոյը որբերու խումբ մը)*

ընէն զլիսուն վրայ կը հակէ մահազոյժ
բուխնակը. դեռ արինախանձ սուրը քա-
նինքը անողորմ սովի ձեռքը կը մասնէ
հալածական, սպառնալով ի սպառ եղծա-
նել անոնց հողեղէն շինուածը խարխուլ՝

թրթռումները. երթային, թաղուէին ով-
կէաններու անզունդներուն խորը անոնց
աղիխորով հառաչները. յոյսի ե բերկրու-
թեան արեգակը ճառագայթէր անոնց երե-
սին ու չնորոգուէր եղկելի որբիկին հոգ-

* 35. Աբրահամ Էլմասեան. - 36. Աստուր Պալանեան. - 37. Առաքել Փէշկովսեան. - 38. Արմենակ Տերտերեան. - 39. Արմենակ Փաթրիկեան. - 40. Արսէն Թիւթեանեան. - 41. Զարգար Պերպերեան. - 42. Իսկէնտէր Ղազարեան. - 43. Իսկէնտէր Յովհաննէսեան. - 44. Կարապետ Փաթփաթեան. - 45. Կարապետ Պէքճիկեան. - 46. Հայրապետ Գրքմըզեան. - 47. Հապիվ Քիւրճեան. - 48. Զօրէի Փօլիսեան. - 49. Մամաս Գազանեան. - 50. Միսրոպ Մարկէպեան. - 51. Յարութիւն Պետրոսեան. - 52. Յովսէփ Գուշտեան. - 53. Յարութիւն Քէօմպէճեան. - 54. Յարութիւն Քէօշիկեան. - 55. Յակոբ Թօփալիսեան. - 56. Յակոբ Տէր Պօղոսեան. - 57. Ներսէս Փաթմեան. - 58. Պետրոս Նաւարեան. - 59. Պետրոս Զըրօսեան. - 60. Պօղոս Մանուկեան. - 61. Պարզէ Տէր Պօղոսեան. - 62. Սարգիս Թիւթեան. - 63. Սարգիս Փոնիկեան. - 64. Սարգիս Պօղոսեան. - 65. Սամուէլ Պալիւրեան. - 66. Վարդէմա Խոջանեան. - 67. Վաղարշակ Նալ-
պանեան. - 68. Փանոս Եղիսեան. - 69. Արամ Պետրոսեան. - 70. Յովհաննէս Պերպերեան (վերջը եկած է).

«... Զաբակներու ձեռքով կը խօսին այդ ցմիշտ թշուառ կոյրերը, ... և կը պատմեն
իրենց անշուր տառապանքները...»
(Հալէպ. — Նոյր որբունիւնիւրը կը մուսազեն)

«... Միայն անմեանուէր պաշտպան հրեշտակներու բազկաց մէջ կը զանեն իրենց խոցուած սրտին սփոփանց...»
(Գասպէլ Նամուլֆոյ — Ամարատ Յղութեամ որբախմամ քոյրերը)

ԿՈՒՒՆՏՈՍԻ

ՈՐԱՏԻՈՍԻ ՓԼԱԿԱՈՍԻ

ԱՐՈՒՅՍ ՔԵՐԹՐԱԿԱՆ

ԱՌ ՊԵՍՈՆԱՆՍՈՍ

— 0 —

ւոյն մէջ զարհուրելի արհաւիրքներու պատկերը անհուն ցաւով և դառն արցունքով գծուած, որոնք կը տառապեցնեն զինքը զիշերական ստուերներու, մեռելական ուրուականներու տեսիլով մը, ընդոստ վեր ցատկեցնելով ցունէ մը՝ որ խռովայոյզ է, չի կազդուրեր պարտասեալ անդամները, չի մոռցներ անցեալ զարհուրանքը:

Հաց, հաց կը գոչեն որբուկները, և հեղձամղձուկ հառաչներու մէջ կը նուաղին. երիթացած շրթունքներուն վրայ կը մարի անոնց ձայնը՝ առանց գթութեան արձաշանքի:

Հաց տանք անոնց, և ոչ հաց միայն, Հարկ է մատնանիշ ընել վերը գիրենք դիտող անքուն Աչքը. հարկ է ցուցնել զԱյն՝ որ իրենց հայրն է. կանգնել անոնց սրտին մէջ Անոր սրբազան տաճարը, մըշտամուծ զաշտամուծներով:

Կրօնքը միայն հաւատքի հիմերով ամբողջած պինդ կառչած յուսով խարսխին՝ սիրոյ թևեր պիտի տայ անոնց, և անով հոգեկան կորով՝ մղելու անվեհեր կեանքի պայքարը, կեանքով մը՝ որ պատուարեր և փառք պիտի ըլլայ Աստուծոյ, Հայրենեաց և անձին:

Աստուծոյ և Հայրենեաց գերագոյն պաշտամունքը՝ պիտի մատուցանէ ուրեմն հայ որբիկին բարոյական և նիւթական կեանքին կենսատու սնունդը:

Վեհ գաղափարական, ոսկից վեհագոյն չեմ կարող երևակայել. Ու երբ բերկրի ցաւեղով ծովացած սրտին հետ կարմրիկ երեսը՝ հրեշտակի մը տեսիլքէն սրելեալ գոյն՝ անոր փոքրիկ հառաչն իսկ, ամենակարող պատռելու ամէն ամպ՝ երկնքի ցողը պիտի իջեցնէ կանգնելու և անմահ հացնելու զանոնք... և ամբողջ Հայրենիքը:

Հ. ՎԱՀԱՆ ՅՈՒՆԱՆԵՍՅԱՆ

Եթէ նկարիչը մարդկեղէն զըլուխին Ուզէ ձիւ գոգել վրիզ, զնեւ փետուրներ Պէտքէ տաճն կողմէ կցուած այլակերպ Անդամներու վերայ, այնպէս որ վերեւ Կին գեղեցիկ՝ աւարտի սեւ՝ զագիր ձուկ. Սիրելիներ, ի տես առոր ծիծաղելի Կարենայի՜ք պիտի բռնել: Պիտոնեանք՝, Հաւատացե՛ք որ նըկարիչ զոյգն է ճիշդ Գիրքը՝ որուն տնտի՜ խառնակ տիպարներն Իբր անուրջներ կը նըկարուին հիւանդի, Ուր ո՛չ սոք ո՛չ զլուխ չեն պատկան մէկ մարմնոյ:

Միշտ հաւասար արտօնութիւն ունեցան Նըկարիչներն ու ճերթողներն՝ ընելու ինչ որ ուզեն: Գփտենք ասի, և կու տանք Եւ կը խնդրենք թոյլտուութիւն մեր կարգին. Եւ սակայն ոչ թէ խառնուին զազաններն Համբոյրներուն, ոչ թէ օձեր զուգուին թռչուններուն և վագրերուն հետ գառներն: Վրսեմ սկիզբի մ'որ կը թուի խոստանալ Մեծ բաներ՝ ստէպ կը կցուի մէկ կամ երկու Մեծապայծառ ծուէն ծիրանի՝ նկարագրեն Երբոր անտառն անահատական և բազինն, Եւ ծաղկազուարճ մարգէն անցնող ոլորուն Զեռուն վըտակն, և կամ թէ գետը Հռնոսս Եւ կամ աղբոն անծրեաածին. բայց առոնց Տեղը չէր արդ. նոճ մը թնեւըս գիտես Նըկարիչ գուն. բայց նոճը ի՞նչ պիտ' ընէ Ան որ զըրա՛մ տըւա՛ որ զինք նըկարես Կոմէն անյոյս պըծած՝ Զարդուած նաւերով՝: Սկզբար սափոր մը գեղեցիկ, արդ ինչո՛ւ Դուրսին շուրջ կու՛ծ մըն է կ'ելլէ դուրս փոքրիկ: Հուսկ պէտք է պարզ ըլլայ ամէն նիւթ և մի:

Հայր, և դուք հօրդ արժանաւոր որդիներ, Քերթողներէն մենք շատ շատերս կը խաբուինք Կերպարանքով բարոյն. հակիրճ կը ջանամ ըլլալ՝ կ'ըլլամ խրթնածածուկ և մեթին. Կը մնայ նուրբին դիմողը ցուրտ և անշիղ. Ով որ վըսեմ կը խոստանայ՝ կը փքուի, Սատիկ խոհեմ ու մըրըրկէ երկնատն Ընդաբը զետին կը սողայ. ան որ կ'ըզմայ